

The Electronic *Manipulus florum*
www.manipulusflorum.com

Consolacio q
cum fontibus proximo et primo

Numerum conuiuarum incipere oportet a graciarum numero et progredi ad numerum musarum, id est proficisci a tribus et consistere in nouem, ut

non sint pauciores quam tres nec plures quam nouem.

Non conuenit enim multos esse eo quod turba est plerumque turbulenta;

nec loquaces, inquit, conuiuas nec mutos eligere oportet quia eloquentia in foro,

silencium uero non in conuiuio sed in cubilio. Sermones igitur illius temporis habendos non de rebus anxiis, non tortuosis, sed

ex quibus ingenium uenustans fiat et amenius et cum quadam uoluptate utiles.

Agellius libro XV.

Agell. lib. 13. c. 11. recitans verba Varronis, qui disseruit de apto conuiuarum numero. Dicit autem numerum conuiuarum incipere oportere a Gratiarum numero, et progredi ad numerum Musarum, id est incipere a tribus, et consistere in nouem; cum paucissimi conuiuiae sunt, non pauciores sint, quam tres, complurimi, non plures quam nouem. Nam multos esse non conuenit, quod turba est plerumque turbulenta, vt Romae quidem constat, et etiam Athenis. Nusquam autem plures cubabant.

Deinde ipsum conuiuium constat ex quatuor rebus, scilicet si belli, id est pulchri, homunculi collecti, si locus laetus, si tempus laetum, si apparatus non neglectus.

Non loquaces autem, inquit, conuiuas, nec mutos legere oportet, quia eloquentia in foro, et apud subsellia;

silencium uero in cubiculo, non in conuiuio esse debet. Sermones igitur illius temporis habendos censet non de rebus anxiis aut tortuosis, sed iucundos atque inuitabiles, et cum quadam illecebra, et voluptate vtilis, ex quibus ingenium venustius fiat, et amoenius.

Iohannes Gallensis, *Compendiloquium*, 5.10.19 (Rome, 1655, pp.329-31).

Dicit autem

convivarum numerum incipere oportere a Gratiarum numero et progredi ad Musarum, id est proficisci a tribus et consistere in nouem, ut, cum paucissimi convivae sunt, non pauciores sint quam tres, cum plurimi, non plures quam nouem. Nam multos inquit esse non conuenit, quod turba plerumque est turbulenta et Romae quidem constat, sedet Athenis, nusquam autem cubat. Ipsum deinde convivium constat inquit ex rebus quattuor et tum denique omnibus suis numeris absolutum est, si belli homunculi conlecti sunt, si electus locus, si tempus lectum, si apparatus non neglectus. Nec loquaces autem inquit convivas nec mutos legere oportet, quia eloquentia in foro et aput subsellia, silencium uero non in convivio, set in cubiculo esse debet. Sermones igitur id temporis habendos censet non super rebus anxiis aut tortuosis, sed iucundos atque invitabiles et cum quadam inlecebra et voluptate utiles, ex quibus ingenium nostrum venustius fiat et amoenius.

Aulus Gellius, *Noctes Atticae*, 13.11.2-4 (C. Hosius ed., vol.2, pp.65-6, ll.14-27, 1-7).